

Skötselplan för

**Länsmansgårdsängens naturreservat
Hultsfreds kommun, Kalmar län**

Naturvårdsförvaltare: Hultsfreds kommun

SKÖTSELPLAN för

Länsmansgårdsängens naturreservat

Hultsfreds kommun, Kalmar län

Naturvårdsförvaltare: Hultsfreds kommun
i samråd med Skogsvårdsstyrelsen i Kalmar län.

Planen fastställd 1991-04-12 av länsstyrelsen i Kalmar län
efter samråd med statens naturvårdsverk. Fastställelsen
omfattar inte den ekonomiska utredningen.

<u>INNEHÅLL</u>	<u>Sid</u>
Förord	1
I PLANDEL	
1. Disposition och skötsel av marken	2
1.1 Övergripande mål	
1.2 Behandling av skötselområden	
1.3 Förslag till övriga åtgärder	
2. Anordningar för allmänheten	4
2.1 Övergripande mål	
2.2 Riktlinjer och åtgärder	
2.2.1 Tillgänglighet-kommunikationer	
2.2.2 Anordningar	
2.2.3 Information	
2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gränser	
3. Tillsyn	4
4. Dokumentation av utförda åtgärder	
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen	5
6. Källor	
II ALLMÄN BESKRIVNING	6
1. Administrativa data	
2. Grund för beslutet	
3. Föreskrifter	

Bilagor

1. Lageskarta, skala 1:10 000
2. Skötselplanekarta skala 1:2 500
3. Blankett för dokumentation av utförda åtgärder

Förord

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsprogram för dispositionen och skötseln av naturvårdsobjektet. Planens huvudinriktning bestäms av ändamålet med naturvårdsobjektet och de föreskrifter som meddelats i beslutet. Den består av två huvuddelar, dels en allmän beskrivning av området, dels en plandel.

Skötselplanen gäller i princip utan tidsbegränsning. Översyn av planen bör dock göras med ca 10 års intervall.

I PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARKEN

1.1 Övergripande mål

Målet med skötseln av reservatet är att bevara områdets ängs- och lundartade miljön.

1.2 Behandling av skötselområden

Naturvårdsobjektet är indelat i skötselområden, som redovisas och numreras i denna beskrivning och på skötselplanekartan (bilaga 2).

Skötselområde 1 (1,7 ha)

Beskrivning: Området utgörs av en mot NO, O och S sluttande moränbacke. Området har tidigare nyttjats som fodermark vilket hamlade lindar, odlingsrösen och en stenmursrest längs den västra kanten vittnar om. Markytan i området är i stort fri från ytstenar med mjukt rundade former. Kraftiga ekar ger tillsammans med de hamlade lindarna området en lundartad karaktär. Övriga trädslag är björk och asp. Buskskiktet utgörs av glest ställda hässlen. Täckningsgraden för träd och buskar, är cirka 50 %. Fältskiktet består bl a av kirskål, backsmulttron, smörbollor, humleblomster, ormbär, tandrot, liljekonvalj och den sällsynt förekommande smalbladiga lungörten. En våraspekt dominerad av vitsippa med inslag av blåsippa och vårlök.

Mål: Äng med glest träd- och buskskikt av lind, ek och hassel.

Åtgärder

Istandsättningsåtgärder

Nyhamling av tidigare hamlade träd som annars riskerar att brytas sönder pga sidoskott. Då avsikten ej är att få foder till djuren bör beskärningen ske på hösten eller vintern. Observera att man bör vara försiktig vid återupptagen hamling av lind. Kapa därför stammarna långt ovanför tidigare hamlingsställe (50-100 cm).

Underhållsåtgärder: Årlig slåtter i mitten eller senare delen av juli. Höet får ej ligga kvar utan måste borttransporteras några dagar efter slåttern. Skärande eller klippande slåtterredskap bör användas.

Prioritet: 1

Skötselområde 2 (1,2 ha)

Beskrivning: En mot Virserumssjön svagt sluttande kärrartad mark med ett par mindre vattensamlingar samt en bäck som mynnar i område 3. Trädskiktet domineras av björk med inslag av äldre exemplar av ek och al. Det täta buskskiktet består av björk, asp, ek, al, bok, hassel, brakved, rönn, sälg och gran. Fältskiktet är av högörttyp och de vanligaste arterna är älgört, kirskål, vitsippa och humleblomster. I området har bl.a hasselmus och hasselsnok observerats.

Mål: Blandlövskog bestående av ädla lövträd, äldre alträd och buskar.

Åtgärder

Istandsättningsåtgärder: Äldre ek och al frihugges så att de slipper konkurrens från omgivande lövträd. Rójning i buskskiktet av framför allt björk, gran, al och asp.

Underhållsåtgärder: Underhållsrójning ungefär vart tionde år där uppslag av ädla lövträd gynnas på bekostnad av framförallt al och björk. Vid rójning bör hänsyn till den känsliga faunan tas. Hassel och andra buskar bör lämnas i stor utsträckning.

Prioritet: 2

Skötselområde 3 (0,3 ha)

Beskrivning: Igenvuxen vik av Virserumssjön som har fyllts igen med sand. Sanden är utplanad och glest bevuxen med björk.

Mål: Glest trädbevuxen gräsmark.

Åtgärder

Istandsättningsåtgärder: Inga.

Underhållsåtgärder: Årlig slåtter.

Prioritet: 3

1.3 Förslag till övriga åtgärder

Permanent provrutor bör läggas ut och inventeras med 5 års mellanrum för att framför allt följa den smalbladiga lungörtens utveckling.

2 ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Planeringen för friluftslivet ska inriktas på att hålla reservatet lättillgängligt och attraktivt för besökare.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet-kommunikationer

Beskrivning: Reservatet kan nås med privat fordon. Närmaste busshållplats ligger vid Björkmossavägen som löper längs med reservatets nordgräns.

Åtgärd: Ingen ändring av nuvarande förhållanden.

2.2.2. Anordningar

Parkeringsplatser

Beskrivning: En parkeringsplats för reservatets besökare finns i reservatets sydöstra hörna (se bilaga 2).

Åtgärder: Befintlig parkeringsplats är fullt tillräcklig och några åtgärder behöver därför ej vidtagas.

Stigar m m

Beskrivning: Det finns ett flertal stigar i reservatet. En stig utgår från Björkmossevägen och löper mellan område 1 och 2 ner till parkeringsplatsen sydost om reservatet. En annan går i O-V riktning över område 1 och en tredje löper väster om reservatet. Längs med stigarna finns tre stenbänkar med papperskorgar ut-satta.

Åtgärder: Befintliga anordningar är tillräckliga.

2.2.3 Information

Beskrivning: Idag finns en informationsskylt uppsatt i reservatets norra del.

Åtgärder: En informationstavla bör även sättas upp i anslutning till parkeringsplatsen.

2.2.4 Utmärkning av naturreservatets gränser

Gränsmarkeringen är ej fullständig utan behöver kompletteras enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

3 TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren svarar för tillsynen av reservatet.

4 DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange

- * skötselområde
- * utförd åtgärd
- * år och månad för åtgärdens utförande
- * dagsverksåtgång/kostnad
- * vem som utfört åtgärden (naturvårdsförvaltaren, markägare, beredskapslag eller annan)
- * finansiering (vårdsanslaget, AMS-medel etc)
- * ev notering om åtgärdens effekt eller om annat av intresse inom naturreservatet, t ex slitage och andra störningar p g a friluftslivet.

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid ev revidering av skötselplanen.

5 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

5.1 Ekonomi

Uppskattning av kostnader för skötseln. Tidsåtgång i dagsverken, om inte belopp i kronor anges.

<u>Åtgärd</u>	<u>År 1-5</u>	<u>År 6-10</u>
Utmärkning	1	
Tillsyn	2	2
Röjning	2	2
Gallring	3	3
Slåtter	5	5
Summa	13	12

Informationstavla 5000:-

Hultsfreds kommun bekostar samtliga åtgärder, förutom gränsmarkering av reservatet samt ny informationsskylt som staten bekostar.

6 KÄLLOR

Vid skötselplanens utförande har huvudsakligen följande litteratur använts:

Almgren. G m fl. 1984. Ädellövskog. Ekologi och skötsel.

II ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

<u>Skyddsform:</u>	Naturreservat
<u>Beslutsdatum:</u>	1965-02-10
<u>Kommun:</u>	Hultsfred
<u>Socken:</u>	Virserum
<u>Läge:</u>	Topografisk karta 6F So Ekonomisk karta 6F Oh och 6F lh Reservatet är beläget i nordvästra delen av Virserum vid stranden av Virserumssjön
<u>Areal:</u>	3,2 ha
<u>Markägare:</u>	Hultsfreds kommun
<u>Naturvårds- förvaltare:</u>	Hultsfreds kommun i samråd med skogsvårds- styrelsen i Kalmar län

2 GRUND FÖR BESLUT

"Länsmansgårdsängen har ansetts böra särskilt skyddas och vårdas, enär området på grund av sin skönhet och sitt centrala läge är av väsentlig betydelse för allmänhetens umgänge med naturen".

3 FÖRESKRIFTER

Det är med nedan angivna undantag förbjudet att å Länsmansgårdsängen

- verkställa nybyggnad, uppföra stängsel eller annan därmed jämförlig anordning ävensom anlägga vägar och framdraga luftledningar;
- skada eller borttaga fasta naturföremål eller ytbildningar;
- verkställa odling;
- skada eller borttaga växande träd, buskar eller växter, blom-plockning härunder inbegripen;
- fånga, skada eller döda djur, vidröra, skada eller borttaga fåglars ägg och bon ävensom genom fotografering, lössläppande av hund eller annorledes störa djurlivet;
- tälta och uppgöra eld;

- uppställa fordon annorstädes än å därför avsedd plats (d a kartskissen); bilaga 2.
- anbringa tavla - nödiga anslag rörande skydd för området undantagna - skylt, plakat, inskrift eller därmed jämförlig anordning;
- kvarlämna avfall eller annorledes nedskräpa området samt
- eljest vidtaga åtgärd som motverkar syftet med reservatet.

Utan hinder av förestående förbud må dock

1. från området norr om vägen g å kartskissen nedläggas va-huvudledningar genom områdena b och c vid gränsen till område h fram till planerad väg e;
2. va-ledning nedläggas i sistnämnda väg från område k till gatan söder om område h ävensom avloppspumpstationen anordnas under markytan å lämplig plats inom vägområdet;
3. gångar anläggas inom områdena a och b genom avjämning av markytan och bortskaffande av markvegetation samt
4. enkla, omålade träbänkar (lämpligen av grov ekplank på huggna stenstolpar) och diskreta papperskorgar uppsätts vid gångstigarna.

Återställnings, vård- och förvaltningsföreskrifter

Område a: Åtgärder skall vidtagas för att bevara den ängs- och lundartade miljön. I första hand bör alla grova och dekorativa ekar och lindar beredas erforderligt utrymme för att - så länge detta är möjligt - hållas vid liv. I den närmaste omgivningen kring utvalda sådana träd bör andra träd och buskar avverkas och marken slås med lie efter midsommar. På vissa platser bör hasseldungar och lövuppslag bibehållas, så att ett intryck av slutet och skyddat rum erhålles.

Område b: När alskogen - som endast bör gallras sparsamt för att undvika vattskottsbildning - en gång börjar tyna, skall densamma succesivt avverkas. Genom röjning av därunder uppkommande lövuppslag skall andra lövträdsslag såsom ek, ask, lönn, lind m fl gynnas. På enstaka torrare platser, där grova ekar och lindar redan finnes, bör förfarandet vara det samma som beskrivits beträffande område a.

Område c: Den verkställda fyllningen å område c 2 skall sänkas ca 1 m på mitten längs en linje i MNV-SSO-riktning genom områdets mitt samt mjukt anslutas till kullen vid sydöstra delen av område a. Överblivna massor skall schaktas norrut över område c 1 och södra kanten av område b så att en utjämning sker mellan områdena b och c. Den sålunda utjämnade schaktmassan skall täckas med ett lager lera och däröver ett lager matjord, varefter området skall besås med gräs- och klöverfrö så att en gräsmatta (äng) erhålles.

LÄGESKARTA

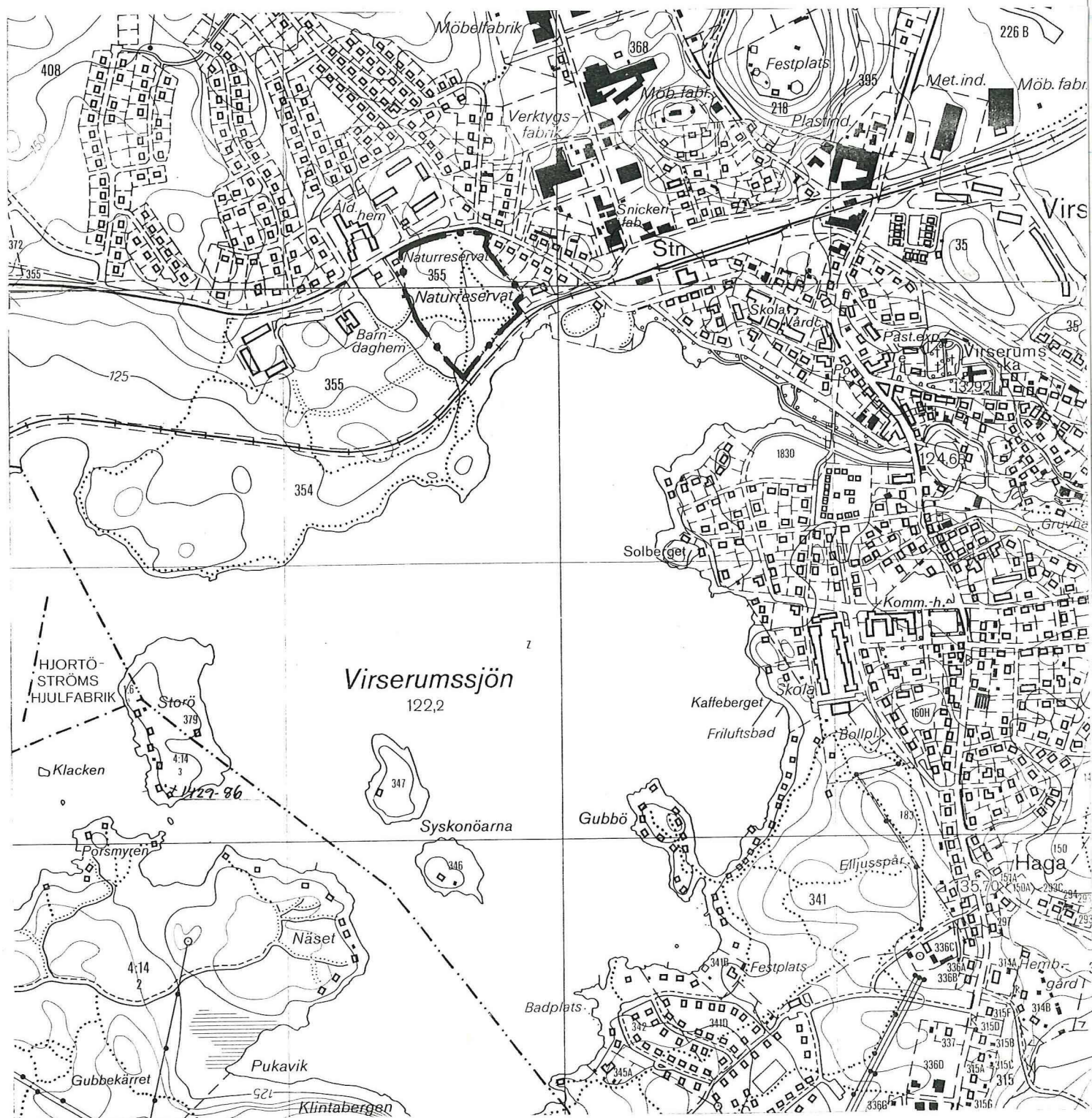
LÄNSMANSGÅRDSÄNGENS NATUR-
RESERVAT

Hultsfreds kommun, Kalmar län

KARTUNDERLAG: Utdrag ur
ekonomiskt kartblad 6G 0h och
6F 1h (beteckningar, se tecken-
förklaring på ekonomiskt
kartblad)

— • — Gräns för naturreservat

Skala 1:10 000

SKÖTSELPLANEKARTA

LÄNSMANSGÅRDSÄNGENS NATUR
RESERVAT, Hultsfreds kommun,
Kalmar län

- . — Gräns för naturreservat
- Stig
- Gräns för skötselområde
- 2 Skötselområdesnummer
- P Befintlig parkeringsplats
- i Befintlig inform.skylt
- Skala 1:2 500

